

Seletuskiri

Vabariigi Valitsuse korralduse „Noortevaldkonna arengukava 2021–2035“ koostamise ettepaneku heakskiitmine“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus ja eesmärk

Lähtudes riigieelarve seaduse §-dest 19 ja 20 ja Vabariigi Valitsuse 13. detsembri 2005. aasta määruse nr 302 „Strateegiliste arengukavade liigid ja nende koostamise, täiendamise, elluviimise, hindamise ja aruandluse kord“ § 5 lõikest 1, teeb Haridus- ja Teadusministeerium Vabariigi Valitsusele ettepaneku koostada „Noortevaldkonna arengukava 2021–2035“.

Arengukava koostamise ettepanekus antakse ülevaade arengukava koostamise vajadusest, noortevaldkonna hetkeolukorrast (kitsaskohad ja tugevused), poliitikasuundadest ja tegevustest ning sihtidest, mis soovitakse saavutada aastaks 2035. Antakse ülevaade arengukava väljatöötamise protsessist ja ajakavast.

Arengukava koostamist juhib Haridus- ja Teadusministeerium (edaspidi *HTM*).

Arengukava ettepaneku koostamisel on võetud aluseks varasemad uuringud ja analüüsid, ekspertide poolt koostatud visioonidokumendid¹, strateegia „Eesti 2035“ sisend, VI Noorsootöö Foorumi² ja Noortefoorumi 2035 tulemused³, noortevaldkonna arengukava väljatöötamise töörühma sisend, Euroopa Liidu noortestrategia 2019–2027, Noortevaldkonna arengukava 2014–2020, ÜRO resolutsioonid 70/1 (2015)⁴ ja 2250 (2015)⁵, OECD raport GOV/PGC(2018)7REV1⁶, jm.

Arengukava koostamise ettepaneku ja seletuskirja koostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi noorteosakonna juhataja Reelika Ojakivi reelika.ojakivi@hm.ee, tel 73 50133 ja noorteosakonna nõunik Gerttu Aavik gerttu.aavik@hm.ee, tel 73 50 124.

Eelnõu juriidilise ekspertiisi tegi Haridus- ja Teadusministeeriumi õigusosakonna juhataja Sille Uusna sille.uusna@hm.ee, 7354029.

2. Eelnõu sisu

Arengukava koostamise eesmärk ja vajadus

Noortevaldkonna arengukava koostamise eesmärgiks on läbi koordineeritud koostöö erinevate eluvaldkondade vahel noorte probleemide lahendamiseks tagada noortele avaramad võimalused eneseteostuseks, tagada noorte aktiivne osalus ühiskonnas ning tagada kvaliteetne ja kättesaadav noorsootöö. Noortevaldkonna arengukava oodatavaks tulemuseks on noorte aktiivsel osalusel ja innustusel kavandatud meetmete rakendamine nii, et suurenenud oleks iga Eesti noore võimalused saada oma individuaalsel kujunemisteel teha valikuid, saada tuge ning õpikogemusi positiivseks enesemääratluseks ja -teostuseks ning seeläbi suureneks noorte võimekus ja soov võtta vastutust ja algatust Eesti ühiskonna heaolu säilitamise ja edasiarengu eest.

Arengukava kavandatavaks kestvuseks on aastad 2021–2035. Algusaeg on seotud senise noortevaldkonna arengukava 2014–2020 lõppemisega ning lõpuaeg Eesti 2035 ja teiste

¹ https://www.hm.ee/sites/default/files/tark_ ja_ tegus_ kogumik_ a4_ veebi.pdf

² <https://pilv.hm.ee/index.php/s/mYUjUP9DG2fyLCE?path=%2FKokkuv%C3%B5tted#pdfviewer>

³ https://enl.ee/wp-content/uploads/2018/10/Tulemuste-kokkuv%C3%B5te-anal%C3%BCc%3%BCS_Noortefoorum-2035_10.10.2018.pdf

⁴ https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

⁵ [https://undocs.org/S/RES/2250\(2015\)](https://undocs.org/S/RES/2250(2015))

⁶ <http://www.oecd.org/gov/youth-stocktaking-report.pdf>

seonduvate arengukavade lõpptähtajaga. Arengukava strateegiaprotsess on jaotatud neljaks etapiks: (1) ideede korje ja visiooniloome; (2) strateegiliste arengudokumentide eelnõude väljatöötamine; (3) valikute eelhindamine ja analüüs; (4) elluviimise ettevalmistamine alates 2020.

Noortevaldkonna arengukava välja töötamisel on seosed järgmiste arengukavadega

Euroopa Liidu tasandil:

- Euroopa Liidu noortestrategia 2019–2027
- Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon noorsootöö kohta

Euroopa Nõukogu tasandil:

- Euroopa Nõukogu noortepoliitika tulevik: AGENDA 2020.⁷ Euroopa Nõukogu noortevaldkonna strateegia 2030 ettepanek.

Täiendavalt on arvesse võetud ÜRO resolutsioone 70/1 (2015)⁸ ja 2250 (2015)⁹,

Väljatöötamise ettepanekus antakse kõigepealt ülevaade arengukava koostamise vajadusest, noortevaldkonna hetkeolukorrast, lahendamist vajavatest probleemidest, valdkonda iseloomustavatest näitajatest ja uue perioodi fookusteemadest. Seejärel esitatakse esialgne mõjude analüüs ning viimaks kirjeldatakse arengukava koostamise korraldust ja ajakava.

Eelnõu koosneb kolmest punktist.

Punktiga 1 kiidetakse heaks ettepanek koostada „Noortevaldkonna arengukava 2021-2035”.

Punktis 2 määratakse arengukava koostamise eest vastutavaks ministriumiks Haridus- ja Teadusministeerium ning arengukava väljatöötamises osalevateks ministriumideks kõik teised ministriumid ja Riigikantselei.

Punktiga 3 tehakse Haridus- ja Teadusministeeriumile ülesandeks esitada arengukava Vabariigi Valitsusele heakskiitmiseks 2020. aasta oktoobris.

3. Korralduse mõjud

Arengukava elluviimisega kujundatakse noortevaldkonda (so noortepoliitika ja noorsootöö). Esialgne mõjude analüüs valdkondade lõikes on välja toodud arengukava koostamise ettepanekus (vt lisa).

Põhjalikum analüüs meetmete lõikes tehakse arengukava koostamise käigus, kui meetmete rakendamisega kaasnevaid olulisi mõjusid hinnatakse koostöös partneritega.

4. Korralduse rakendamiseks vajalikud kulud

Arengukava koostamisega seotud kulud kaetakse Haridus- ja Teadusministeeriumi tegevuskulude eelarvest.

5. Korralduse jõustumine

Korraldus jõustub üldises korras.

⁷ <https://www.coe.int/en/web/youth/home>

⁸ https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

⁹ [https://undocs.org/S/RES/2250\(2015\)](https://undocs.org/S/RES/2250(2015))

6. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks ministeeriumitele ja Riigikantseleile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Noorteühenduste Liidule, Eesti Õpilasesinduste Liidule, Eesti Üliõpilaskondade Liidule, Eesti Skautide Ühingule, Eesti Gaidide Liidule, Noorteorganisatsioonile ELO, Eesti Noorsootõtajate Kogule, Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendusele, Eesti Teadushuvihariduse Liidule, Eesti Muusikakoolide Liidule, Eesti Kunstikoolide Liidule, Eesti Koolispordi Liidule, Eesti Tantsuhuvihariduse Liidule, Huvikoolide Liidule, Eesti Linnade ja Valdade Liidule, Eesti Noorsootöö Keskusele, SA Archimedes Noorteagentuurile ja Õiguskantsleri Kantseleile.

Mailis Reps
haridus- ja teadusminister